

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e13168/facsimile.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1841

1849.

Beretning

N° 200.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Hire og fredeindbyrden (67de) Raad.

(Den foreløbige Beretning af Grundloven forsl. §§ 1-2.)

Grundlovs: Et ere sammenfaldte af Kongen, valgte af Folket eller ubaarne af Regeringen, ifar til at behandle en Grundlov, en og Grundlov for Danmarks adgaale Kongrige, og seie vi, at dette Danmark i Lovens egentlige Forstand er vort Fæderland, og enste vi, at det maas blive ved at være vort Fæderland og vort Fæderlands Fæderland til de sidste Slægt, saa maas vi jo nødvendigen seie, at det er vort, som er os giort, som er os betroet af Kongen og Folket, at det er af de vigtigste, ligesom et af de væsentligste, der angaaende kan betroet en dansk Rigsdag. Bistand søgte vi kunne end en; men denne Uvished kan og maas dog ikke paa nogen Raade enten formaaende den vore Alvor, hoermed vi betragte, eller den væsentlige Frimodighed, hoermed vi samle denne nye Kette for vort Fæderland, denne Grundlov for Kongeriget, denne Borgen for Fædreskabet, som vi i det foretagne Udslag maatte have eller søgne. Bistand er det noget anderledes for den enkelte Rigsdagsmand, der, som jeg, hoed enten man regner ham til Høire eller til Venstre, dog altid hans omraade lige fremmed. Men jeg er jo gammel nok til at maatte finde mit Forhold til den hørfende Tankegang paa begge Sider, og da jeg betragter har delte til en Plads i dette Fæderland, saa maas jeg haade have sitret mig Frimodighed til at tale, som jeg taaler om disse vigtige Ting, og tillige have haabet, haemadste at have Bistand hos mine Landsmænd. Derfor, kjend Kongen kan af sit Anseie bifalde det herfter end jeg, at Danmark aldrig i en lettere Stund har traagt haade til Raad og Raad, saa er det dog min fult og fulde Overbeviisning, at i dette Rikstil er Raadet til Raad det Beste, der daer, hoed vi alle vide, Fæderlandet forer i en Aar og einfønlige Hare for enten at overtaale og undertrykke af sine Fjender, eller at lenlede faalede, at det ikke maas kan haade sin Hare og Seidhaadig- heds. Ser, derfor maas jeg, uden at se til Høire eller Venstre, fra- raade den hele faaalige Dreifelse i dette Rikstil af det foretagne Ud- slag til en Grundlov og Bølge for Danmarks Rige; jeg maas det, seid i mine Dine vilde det, om end begge Udslag være ligesaa gode, efter mine Tanker, som de ere daerlige (Kæter), saa vilde, siger jeg, om de end være lige saa gode, den faaalige Dreifelse af dem og Af- gjerresen af alt det Gule, som de indbeholde, vilde, saavidt jeg kan seene, kan bidrage til, enten at forbiude den frastige Beretning, som er det første Bilsaar for den store Daad, hoertil vi ere seidete, eller dog seie og mere en Spid, der vilde disse forbaerlige for Ri- get, mædse jeg paa den anden Side ikke vilde om, at haere vi kan med forende Kræfter reddet Fæderlandet, da vil ogsaa derved den Omvæntighed være befædet, der jo ikke alene er Beringsellen for en god Grundlov, men ogsaa seie og Grundloven for Rigest- fæstet og Folkets Høie. Jeg forbeholder mig derfor, saa tidlig, som det kan tilsees, at gjere et Anvænde i denne Retning, saa at, sketfor at agjøre alle de Spørgsmaal, som her i Grundloven og Bølgeven er opstaaede, i det Sted at bidrage Vort til en reen Opbevielse af den faaalige Kongelov og af Lovforordningen fra 1799. At alle herom, som maatte Waage haade taale, Alt faalede i en grundlovs Forretning, men at meget mere derved den grundlovs- løse Forretning, hoer vi befæde os, hoermed, saa vi gjørte et Raadspiltsi dervis, vistnok ikke tilfredsligt, men dog som den første

Ræsonnabild; at det vistelig er, ikke at haade os i Beretning, men at rede os deraf, det er idemindste klart for mine Dine, og jeg vil allerede her fortælle med et Par Ord udtale: hoerfor. Det er nemlig klart for mig, seid jeg ikke staaer i den Foraning, at Kon- gens Evnevoldmagt, der i Lovens ligefremme danske Beretning kan seie, at al Høllomagt kan seie end af dem og for dem; denne Evne- voldmagt, siger jeg, berer ikke paa den Kongelov, som Frederik den Første udgav, men berer paa den Dørbegæle fra Folket, som seie til Kong Frederik den Tredie, saa at den ikke befaller med Konge- loven; det er ikke klart, men det er kan den endelige og nu utaalige- lige Paastand om Ret til en uafhængig og laustet Arvevold af Evnevoldmagten. Uvisheden er det med Arveretten; si den Arve- ret, som Frederik den Tredie Efterkomere haere til Danmarks Throne, det er kan den, som blev Frederik den Tredie overdraget tilligend Evnevoldmagten, og hoed der vilde befaller ved Kongelovens Op- høvelse, det var kan den endelige og uafhængige fulde Arvegang, der haude, endog i en nær Fremtid, bringe Danmark til som Arvegodt og Vette at falde i sine arrlige Fjenders Haender. Og faalede som det er med Kongeloven er det ogsaa med Lovforordningen; thi Lovforordningen og Lovforordningen, Riddingsloven og Lovforordningen, det var, som vi vel alle vide, ligesaa vel forslut for 1799, som det har været det dervis, saa at, hoed der faldt bort ved Lovforordningens Op- høvelse, var inder Haude end de gruelige og utaalige Trusler om Hængsel og Raad og Stolt blandt Folket; og det var paa den anden Side derfor en Beretning af den Arve, som nødvendigen maas haere for alle frimodige Taler og Skrevere i Landet, en Arve, der har vige fra dem og maas vige fra dem, hoed de skulle haere og ha- holde den Raadens fric Beretning, som er det første Bilsaar for, at Opbevielse i den vigtigste Del kan fremgaae og udretet, og at vi da, med Guds Hjælp, kunne ramme det Rette.

Formanden: Hoed ingen Hare enste at vige sig, kunne vi gaar over til § 2. Det bliver da først at agjøre, om denne Para- graph skal afskaffes; det vil nemlig være Forhandlingens befædet, af Gomitens Beretning, at en Minoritet i Gomitens har enstet, at denne Paragraph skal behandle i Beretning med §§ 64-66, saa at dette Minoritetens Votum vel først maatte seies under Afstemning. Jeg ved ikke, om den arde Lovforer maatte har Noget at bemærke.

Deputeret: Jeg troer at kunne beviidte mig til Uv- valget Beretning, det jeg, dersom Minoriteten nærmere fulde vilde begrundet sin Mening, seiere skal adde mig Tillæbe til og saa nærmere at begrundet vor.

Reetgaard: Naar jeg med en anden arde Deputeret har tillad mig i Gomitens at stille det Minoritetens Votum, at denne Para- graph Behandling maatte udsees intill Behandlingen af §§ 64-66, da er Grundten den, at jeg ikke staaer rettere, end at Paragra- phens Indhold ikke tillade vil laere sig behøome uden i Forbindelse med disse Paragrapher i Tor Rikstil, der omhaude de daerlige Ret- tigheder med Hensyn til Religionen. Paragraphens Indhold har ikke kunnet tilfredsstillende mig, hoerken faalede som den foreligger i Udskift, eller faalede som den i Gomitens er bleven emmedet. Jeg skal, ved at begrundet dette, ikke saameget tage Hensyn til det nye, noget vage og ubestemte Udtryk „Bellefelse“; jeg troer, at dette Ord egentlig ikke kan haere nogen anden Beretning end den, at det er den Rike, hoertil en flere eller mindre Del af Bølgeven skulle blive dragt i en anden Dreifning og paa en anden Raade, det da derved vilde